

Bp Ignacy Dec

Druga wojna światowa wynikiem pychy i pazerności

Świdnica, 1 września 2019 r.

Homilia wygłoszona w katedrze świdnickiej w 80. rocznicę wybuchu II wojny światowej

Wstęp

Czcigodny księżu prałacie, wraz ze swoimi współpracownikami;

Drodzy bracie diakonie i bracia klerycy,

Umiłowani siostry i bracia w Chrystusie

Rozważmy dzisiejsze słowo Boże w kontekście obchodzonej dzisiaj 80. rocznicy wybuchu II wojny światowej. Wyciągniemy wnioski dla naszego dzisiejszego życia osobistego, rodzinnego i publicznego.

1. Wezwanie do pokory i do bezinteresowności

Musimy przyznać, że niektóre wskazania, dawane nam przez Pana Boga są dla nas zaskakujące. Są jakby wbrew tendencjom i inklinacjom wpisanym w naszą naturę. Z Księgi Syracha słyszeliśmy dziś słowa: "Im większy jesteś, tym bardziej się unizaj, a znajdziesz łaskę u Pana" (Syr 3,18). Chrystus zaś dziś mówi: „Jeśli cię kto zaprosi na ucztę nie zajmuj pierwszego miejsca... Lecz gdy będziesz zaproszony, idź i usiądź na ostatnim miejscu” (Łk 14,8.10). My zaś mamy tendencję bycia zauważonym. Lubimy jak nas pokażą w telewizji, jak dobrze napiszą o nas w gazecie. Cieszymy się jak nas ktoś pochwali.

Następne wskazanie Pana Jezusa jest jeszcze trudniejsze: „Gdy wydajesz obiad albo wieczerzę, nie zapraszaj swoich przyjaciół, ani braci, ani krewnych, ani zamożnych sąsiadów, aby cię i oni nawzajem nie zaprosili, i miałbyś odpłatę. Lecz kiedy urządzasz przyjęcie, zaproś ubogich, ułomnych, chromych i niewidomych. A będziesz szczęśliwy, ponieważ nie mają czym tobie się odwdziżyć” (Łk 14,12-14). Z tą propozycją może być już gorzej. Wiąże się ona z pytaniem czy potrafimy być bezinteresowni? Zwykle nie za bardzo. Zazwyczaj, spekulujemy, jaka będzie korzyść?; co ja z tego będę miał?. Nierzadko bywa tak, że za wyświadczone komuś dobro, oczekujemy na jakąś rekompensatę i mówimy: „powinien się zrewanżować, odwdziżyć się, a oto ani mi nie podziękował”. Gdy się wtedy komuś pożalimy, to możemy usłyszeć, czemu jesteś naiwny? Dbaj o samego siebie, bo do niczego nie dojdiesz!

A popatrzmy na Chrystusa. Trudno Go podejrzewać, że miał jakiś interes, by zgodzić się wydać się na śmierć krzyżową, której mógł uniknąć. Trudno też podejrzewać ojca Maksymiliana Kolbego, żeby miał jakiś interes, jakąś korzyść, z pójścia na śmierć na ojca rodziny. Z pytaniem, czy potrafimy być bezinteresowni, wiąże się następne pytanie, też rodem z Ewangelii, z nauczania Pana Jezusa, czy potrafimy cieszyć się z tego, że innym przypadło wyższe, lepsze miejsce od mojego, że inni więcej znaczą i więcej osiągnęli niż ja?.

Nie jest to łatwe, kiedy żyjemy w świecie, w którym promuje się logikę zysku, zabiegania o władzę, o znaczenie, o bycie ważniejszym, mądrzejszym, popularniejszym od drugiego. Chrystus dziś przypomniał zasadę jaka funkcjonuje w Jego królestwie: „Każdy bowiem, kto się wywyższa, będzie poniżony, a kto się poniża, będzie wywyższony” (Łk 14,11). Ta zasada klarownie sprawdziła się na tych, którzy wywołali drugą wojnę światową. Ci, którzy się wywyższali zostali ostatecznie poniżeni, zaś, ci którzy zostali upokorzeni, którzy to upokorzenie przyjęli z godnością, zostali wywyższeni, jeśli nie na tym świecie, to na pewno w wieczności.

2. Ze słowa niemieckich i polskich biskupów w 80. rocznicę wybuchu II wojny światowej

Podczas ostatniej sesji Rady Biskupów Diecezjalnych, która odbyła się 27 sierpnia na Jasnej Górze, księża biskupi ordynariusze otrzymali Słowo niemieckich i polskich biskupów w 80. rocznicę wybuchu II wojny światowej - z prośbą o odczytanie tego tekstu w dniu 1 września. Chcemy spełnić tę prośbę i dlatego w drugiej części tej homilijnej refleksji wysłuchamy tego słowa podpisanego przez przewodniczących Konferencji Episkopatów Polski i Niemiec: kard. Reinharda Marxa z Monachium i ks. arcybiskupa Stanisława Gądeckiego z Poznania.

Biskupi napisali; "Osiemdziesiąt lat temu narodowosocjalistyczne Niemcy rozpętały drugą wojnę światową. Pierwsze bomby zostały zrzucone w piątek 1 września 1939 roku na miasto Wieluń przynosząc bolesne straty i zniszczenia. Zginęło lub zostało rannych wielu cywilów. Również szpital i jego bezbronni pacjenci ucierpieli. W Wieluniu rozpoczęła się straszliwa katastrofa II wojny światowej, która dotknęła Polskę i wiele innych narodów. Tego samego dnia nieprzyjacielskie działa okrętowe zaatakowały Westerplatte. Tym samym Polska stała się pierwszą ofiarą II wojny światowej cierpiąc prawie sześć lat pod okupacją, czemu

towarzyszyły niezliczone okrucieństwa i niszczycielska polityka eksterminacji narodu polskiego, zwłaszcza ludności żydowskiej.

W 80. rocznicę wybuchu wojny pamiętamy o 6 milionach Polaków, w tym 3 milionach Polaków narodowości żydowskiej, którzy padli ofiarą zbrodniczego systemu nazistowskiego. Zdajemy sobie sprawę z bólu, który wycierpiały ofiary i ich bliscy i który jest odczuwany po dziś dzień. Wojna spowodowała dalsze wielkie szkody i cierpienia ludzi, szczególnie z powodu przesiedleń: miliony Polaków, a następnie Niemców, musiały opuścić swoje domy i szukać nowej ojczyzny. Aby przezwyciężyć to cierpienie i jego bolesne wspomnienia, wszyscy musimy szczerze uczestniczyć w procesie pojednania między naszymi narodami. W tym celu czerpiemy siłę z odwagi polskich biskupów, którzy zaprosili Niemcy i Polskę w 1965 roku, by z determinacją poszukiwały prawdy i podążały ścieżkami pojednania. Ich przesłanie, znane zwłaszcza ze słów „wybaczymy i prosimy o przebaczenie”, otworzyło nowy rozdział w stosunkach między naszymi narodami, a niemieccy biskupi przyjęli z wdzięcznością wyciągniętą do nich dłoń. Dziś okazujemy wszystkim, którzy rozpoczęli ten szczerzy dialog, nasz najgłębszy szacunek.

Osiemdziesiąt lat po wybuchu wojny dzisiejsze pokolenie w Polsce i Niemczech, a także w całej Europie, doświadcza wielu zmian na lepsze. Uznajemy jednak, że z owocami pojednania należy postępować w sposób odpowiedzialny; nie wolno ich lekkomyślnie narażać ze względu na interesy polityczne. Dlatego w tym szczególnym momencie historycznym wzywamy, aby nasze relacje nigdy nie były naznaczone przemocą, wzajemnym podejrzeniem lub niesprawiedliwością. Od nas dzisiaj zależy umacnianie i pogłębianie jedności Europy, mimo historycznych odrębności poszczególnych narodów i państw, ale zbudowanej na chrześcijańskich podstawach. Jako Kościół jesteśmy wdzięczni za inicjatywy, które Polska i Niemcy podejmują – często wraz z innymi sąsiednimi krajami – stawiając czoła wyzwaniom naszych czasów. Apelujemy do wszystkich, aby czerpali ze zbiorowej pamięci przeszłości, obciążonej przemocą i niesprawiedliwością, ale również z pamięci o dodających odwagi świadectwach człowieczeństwa, siłę i inspirację do dalszych wspólnych działań na rzecz pokoju i jedności. Przy tym ufamy w pomoc Boga, któremu powierzamy nasze narody i wszystkie narody Europy, a także całą ziemię. Wzywamy do modlitwy w intencji pokoju na świecie podczas wszystkich Mszy św. sprawowanych 1 września. Prosimy również wszystkich wierzących, aby w swoich osobistych modlitwach wzywali o zaprzestanie wszelkich konfliktów i wojen, wszelkiego terroru i wszelkiej przemocy oraz błagali o pokój

dla wszystkich ludzi. Niech Maryja, Królowa Pokoju, wspiera nas w naszych prośbach i modlitwach swoim wstawiennictwem u swego Syna Jezusa Chrystusa". (Pod tymi słowami podpisani są: kard. Reinhard Marx, metropolita Monachium i Fryzyngi; abp Stanisław Gądecki, metropolita poznański, przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski i wiceprzewodniczący Rady Konferencji Episkopatów Europy, abp Ludwig Schick, arcybiskup metropolita Bambergu oraz bp Jan Kopiec, biskup gliwicki, obaj ostatni wiceprzewodniczący Grupy Kontaktowej Episkopatów Polski i Niemiec)

Zakończenie

Drodzy bracia i siostry, idąc za sugestią naszych pasterzy, w dzisiejszy dzień, gdy wspominamy 80. rocznicę wybuchu II wojny światowej, prosimy Pana Boga o pokój wieczny dla ofiar tej okrutnej wojny. Módlmy się także o to, aby ta straszna historia, już nigdy się nie powtórzyła, aby świat budował pokój na Bożym prawie, na prawdzie, na pokorze i na miłości. Amen.